

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			20-0130045	2
CONTACTPERSOON		CLUSTER	TELEFOONNUMMER	DATUM VERZONDEN
E.J.G. Bakker		Beleid	(0174) 673 082	
ONDERWERP				
Wensen en bedenkingen inzake borgstelling Hoogheemraadschap				

25 MEI 2020

Geachte raad,

Voorgenomen collegebesluit

Wij willen middels een bestuurlijk convenant een borgstelling aan het Hoogheemraadschap van Delfland mogelijk maken met betrekking tot de investering voor een afvalwaterzuivering ten behoeve van de zuivering van gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten op de AWZI Nieuwe-Waterweg.

Deze borgstelling zal maximaal €1,9 miljoen bedragen en wordt afgebouwd in 12 jaar. In het convenant tussen het Hoogheemraadschap, de provincie Zuid-Holland, de gemeente en de (kweker-)coöperatie Nieuwe Waterweg (io) worden de voorwaarden beschreven, om deze borgstelling mogelijk te maken. De coöperatie wordt vooralsnog vertegenwoordigd door Glastuinbouw Nederland.

Wij stellen u op grond van artikel 169, lid 4, van de gemeentewet in de gelegenheid uw wensen en bedenkingen ter kennis van ons college te brengen

Aanleiding

Conform het Activiteitenbesluit dient de glastuinbouwsector uiterlijk op 1 januari 2021 gestart te zijn met gewasbeschermingsmiddelen (GBM) te zuiveren uit het afvalwater. Vanaf 2027 dienen ook nutriënten uit het afvalwater gezuiverd te worden. Dit zijn respectievelijk een verplichting en een afsprakenkader van de sector zelf waarin de gemeente en andere overheden uitsluitend een faciliterende rol hebben.

Het Hoogheemraadschap van Delfland (HHD) is voornemens de glastuinbouwsector te faciliteren bij het collectief zuiveren van GBM en nutriënten op de afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) Nieuwe-Waterweg. En passant worden bij dit proces medicijnresten uit het afvalwater gezuiverd. De sector zal aan HHD de afschrijving (over 12 jaar), rente en de beheerkosten van de extra zuiveringstrap betalen. Hiervoor wordt een privaatrechtelijke entiteit opgericht (waarschijnlijk een coöperatie) waarin de tuindersbedrijven verenigd zijn en die voor de betalingen aan HHD zorg zal dragen.

Het is echter mogelijk dat bedrijven failliet gaan en er geen nieuwe bedrijven voor in de plaats komen. Als dat gebeurt dan zullen de andere coöperatieleden deze betalingsplicht overnemen. Als het echter veelvuldig of bij grote deelnemers gebeurt, zal de coöperatie niet meer aan de betalingsverplichtingen kunnen voldoen. HDD loopt hiermee gedurende 12 jaar risico en wil dit niet alleen dragen. HDD heeft de gemeente en de provincie Zuid-Holland (PZH) gevraagd het restrisico gezamenlijk te dragen voor allen 1/3 deel, te weten: 1,9 miljoen euro per partij. Glastuinbouw Nederland (GTNL) draagt tevens risico door voor te financieren.

Doelstelling

De gemeente Westland streeft naar een duurzame circulaire waterketen in 2050. Het zuiveren van GBM op de zuivering Nieuwe-Waterweg is de eerste stap in het sluiten van de waterketen. Naast het op robuuste schaal zuiveren van GBM en Nutriënten uit de glastuinbouw, is het in de volgende fase mogelijk om goed gietwater uit het effluent te produceren voor de glastuinbouw. Hiermee kunnen de grondwateronttrekkingen, die op dit moment nodig zijn om goed gietwater aan de tuinbouwsector te leveren, teruggebracht worden. Dat geeft een positief effect op de leefbaarheid vanwege de afname van zettingen en verzakkingen in kwetsbaar gebied. De gemeente heeft er daarom belang bij dat het initiatief van HDD en de glastuinbouwsector om GBM en nutriënten te zuiveren op AWZI Nieuwe-Waterweg, doorgang kan vinden.

Argumentatie ten behoeve van de borgstelling

1. Met de borgstelling kan het collectief zuiveren van GBM en nutriënten op de AWZI Nieuwe-Waterweg, doorgang vinden.

HDD is voornemens om voor een groot aantal glastuinbouwbedrijven (tezamen ca 1.080 ha glasopstand) de verwijdering van GBM uit het drainagewater dat afkomstig is van deze bedrijven "collectief" ter hand te nemen. Dat gebeurt op de AWZI Nieuwe-Waterweg door middel van een zogenaamde ozoninstallatie. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 3.64a Activiteitenbesluit milieubeheer. Op grond van het eerste lid van dat artikel dient het drainagewater, alvorens dat wordt geloosd (op het riool), voor ten minste 95 procent van de daarin aanwezige gewasbeschermingsmiddelen (GBM) te worden ontdaan. Deze verplichting geldt niet, indien het water na de lozing wordt geleid door een zuiveringsvoorziening die, of een zuivering technisch werk dat, ten minste 95 procent van de gewasbeschermingsmiddelen uit het water verwijdert (art. 3.64a lid 2).

Het zuiveren van drainagewater op gewasbeschermingsmiddelen is een verplichting van de glastuinbouwsector en behoort daarmee niet tot de (kern)taken van het waterschap. HDD pakt dit op vanuit de verlening van een dienst aan de sector. De collectieve verwijdering geschiedt dan ook tegen betaling op grond van een privaatrechtelijke overeenkomst. Er wordt gewerkt aan een overeenkomst met een coöperatie waarin de betrokken tuinbouwbedrijven zijn verenigd. Aan de coöperatie worden jaarlijks de 12 afschrijvingstermijnen van de ozoninstallatie, persleiding en persgemaal in rekening gebracht. In rekening worden voorts gebracht (o.m.): energiekosten, arbeidskosten, en de marktconforme rente over de investeringen. De coöperatie belast vervolgens door aan haar leden, naar rato van (bijvoorbeeld) bedrijfsoppervlakte en/of hoeveelheid te lozen water.

De investering bedraagt in totaal € 12.717.100, = inclusief BTW. Gezien het feit dat het zuiveren van drainagewater geen (kern)taak van Delfland is, kan Delfland de eventueel financiële gevolgen van het restrisico dat de coöperatie niet aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen, niet alleen

lopen en wil dit delen met gemeente Westland en PZH en deze borgstelling vastleggen in een bestuurlijk convenant.

Een nadere uitwerking van de voorlopige businesscase en de aanvraag kunt u terugvinden in bijlage 1 'Delfland AWZI bestuurlijk overleg 6 mei'.

2. *Wij willen alleen een borgstelling afgeven als het draagvlak voor het project breed genoeg is.*

Alle partijen die een belang hebben bij het doorgaan van het project "collectief zuiveren GBM en nutriënten" dienen een evenredig deel van het risico te dragen. In dit geval zijn dat HHD, PZH en Gemeente Westland. Door voor te financieren neemt GTNL ook een deel van het risico voor zijn rekening.

3. *In het bestuurlijk convenant kunnen verdere voorwaarden vanuit de gemeente worden meegegeven aan samenwerking en de borgstelling op basis van de feitelijke cijfers en wensen en bedenkingen van de raad.*

Voor de gemeente (en PZH) is het relevant dat gewerkt wordt aan een circulaire waterketen, waarbij er zo min mogelijk grondwater onttrokken wordt in zettingsgevoelige gebieden en zo min mogelijk schadelijke stoffen in de natuur terecht komt. De AWZI is een eerste stap in deze richting en biedt mogelijkheden om verder te werken aan onder andere gietwatervoorzieningen en verbetering oppervlaktewater.

Middels een convenant committeren de vier betrokken partijen zich aan de verdere ontwikkelingen.

(In bijlage 3 is een eerste aanzet gegeven tot de te maken afspraken.)

Daarnaast is de voor de feitelijke borgstelling meer input nodig, welke nog opgehaald wordt met de lopende aanbesteding, rekenrentes en contractering van tuinders. Deze worden na de zomer definitief gemaakt.

Wij vragen u om wensen en de bedenkingen op het voorstel ten behoeve van deze verdere uitwerking. Wij verwachten rond oktober een definitief besluit te nemen.

Op verzoek van het Hoogheemraadschap van Delfland, wordt echter nog voor de zomer een principe-uitspraak van de gemeente en provincie gevraagd, zodat zij deze kunnen meenemen in de financieringsaanvraag bij de Verenigde Vergadering.

De raad zal geïnformeerd worden over ons het definitieve besluit (Q4).

5. *De aanvraag voldoet niet aan de 'Beleidsregels garanties gemeente Westland 2013'.*

Het Westlandse Beleid ziet conform artikel 1 toe op garanties- en borgstelling ten behoeve van een door de aanvrager bij een financiële instelling aan te trekken lening (zie bijlage 2 'gemeenteblad lokaal beleid garantiestellingen 2013').

HHD heeft deze specifieke borgstelling niet nodig om een lening aan te trekken, omdat ze zelf onder goede voorwaarden kan lenen, of uit eigen middelen kan financieren. Daarmee voldoet de gevraagde borgstelling niet aan het beleid. HHD wil en kan echter niet al het risico dragen als de coöperatie niet meer aan de betalingsverplichtingen kan voldoen. In dat geval wil HHD dat de Gemeente (en PZH) borg staan voor de nog resterende afschrijving (samen met HHD allemaal voor 1/3 deel). De gevraagde borgstelling wijkt daarmee af van de normaal verstrekte borgstellingen.

Redenen voor afwijking:

Het voorstel om te komen tot collectieve zuivering van GBM en nutriënten is respectievelijk de eerste en tweede stap naar het leveren van goed gietwater uit effluent vanuit de AWZI (stap 3). De gemeente Westland heeft vooral belang bij stap 3. Indien goed gietwater vervaardigd uit effluent van de AWZI geleverd kan worden aan de glastuinbouwsector kunnen de grondwateronttrekkingen worden afgebouwd. Grondwateronttrekkingen hebben invloed op de zettingen in kwetsbaar gebied. Het gebied rond De Lier is zo'n kwetsbaar gebied waar veel verzakkingen optreden. Daarnaast heeft de gemeente Westland beleid vastgesteld waarbij een circulaire waterketen in 2050 een feit is. Het collectief zuiveren vormt een eerste opmaat naar een circulair watersysteem.

HHD zal met het project collectief zuiveren hoogstwaarschijnlijk moeten stoppen indien er geen borgstelling komt van de gemeente Westland, waarmee het behalen van onze doelstelling van een circulaire waterketen, minder realistisch wordt.

Risico's

1. De huidige Coronacrisis leidt tot een hoger risico vanwege de impact daarvan op de glastuinbouwsector.

Het coronavirus heeft bedrijfsmatige en financiële gevolgen voor de glastuinbouwsector die op dit moment niet volledig te overzien zijn. Hierdoor kunnen meer bedrijven dan verwacht omvallen. De gemeente Westland loopt dan voor het maximale bedrag van 1,9 miljoen euro risico, aflopend per jaar met 1/12 deel vanaf 1 oktober 2022. Dit risico is niet te verkleinen/mitigeren nog te verzekeren en zal bij het verstrekken van de borgstelling, geaccepteerd moeten worden.

De gemeente staat richting HHD borg voor het maximale bedrag van 1,9 miljoen euro. Het risico op uitbetaling van dit bedrag doet zich voor op het moment de cooperatie de met het HHD afgesproken bijdrage niet meer kan betalen. De betalingsverplichting rust bij de cooperatie maar het risico dat niet aan deze verplichting kan worden voldaan, wordt mede ingegeven door de financiële positie van de bedrijven die samen het collectief vormen. Het risicoprofiel zal bepaald moeten worden aan de hand van de solvabiliteit van de individuele bedrijven. Deze berekening is pas te maken, nadat duidelijk is welke bedrijven deelnemen in de coöperatie. :

Kanttekening is, dat bij het niet doorgaan van de collectieve zuivering ieder bedrijf de verplichting heeft (op basis van het Activiteitenbesluit) het afvalwater lokaal te zuiveren. De gemeente moet hierop handhaven. Dit zal een beduidend groter beslag leggen op de gemeentelijke organisatie dan bij het collectief zuiveren van afvalwater door HHD.

Financiën

De investering van Delfland bedraagt totaal € 12.717.100, = inclusief BTW. Na aftrek van de voorfinanciering door de glastuinbouw (zij starten met financieren per 1-1-2021) en de restwaarde (welke aan Delfland voor haar rekening neemt) van de installatie loopt de gemeente een risico van 1,9 miljoen euro. Vanaf het moment van ingebruikname wordt jaarlijks ruim 1 miljoen euro afgeschreven op de installatie en hierdoor vermindert het risico voor de gemeente jaarlijks zolang de coöperatie aan haar verplichtingen voldoet. Het risico omtrent de borgstelling dient te worden opgenomen in de risicoparagraaf en zal jaarlijks muteren. Het risico wordt bepaald aan de hand

van het risicoprofiel van de nog op te richten coöperatie, dat is gebaseerd op het gemiddelde risicoprofiel van alle bij de coöperatie aangesloten bedrijven. Om tot een objectief oordeel te komen van dit risicoprofiel is een uitdaging en de wijze waarop tot een oordeel wordt gekomen dient verder uitgewerkt en vastgelegd te worden. Goed is verder om te kijken wat de draagkracht van de individuele deelnemers is binnen de coöperatie om faillissementen onderling op te vangen; de bereidheid of en in welke mate deze solidariteit bestaat zou tot uitdrukking moeten komen in afspraken die contractueel worden vastgelegd. Dit tot verdere zekerheid van de garantieverstrekken. In lijn met het garantiebeleid binnen de gemeente zal gekeken moeten worden welke harde zekerheden gesteld kunnen worden, waarbij onder andere te denken valt aan hypothecaire zekerheid. Nadeel daarbij is dat het risico per ondernemer niet zo hoog is, waardoor de kosten waarmee het vestigen van hypotheek gepaard gaat relatief hoog zullen zijn.

Vervolg

De verdere uitwerking van de businesscase wordt in de komende maanden uitgevoerd. Tot de verdere uitwerking van de businesscase behoren: de aanbesteding (deze heeft al plaatsgevonden tot het moment van gunning), het verder uitwerken van restwaarden van de verschillende onderdelen van het systeem, rekenrentes en andere financiële en technische zaken. Dit zal in samenwerking uitgevoerd worden met HHD en PZH en leidt tot een gezamenlijk bestuurlijk convenant en borgstelling in september 2020.

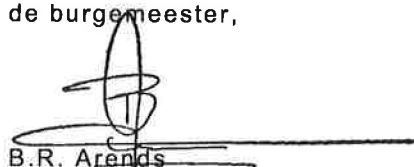
Wensen en bedenkingen

Wij stellen u voor dit onderwerp te agenderen voor de commissievergadering van de commissie Ruimte van 16 juni as. en verzoeken u uw wensen en bedenkingen voor 20 juni 2020 aan ons kenbaar te maken. De door u naar voren te brengen wensen en bedenkingen zullen wij meenemen bij het opstellen van en het onderhandelen over het convenant en bij de definitieve besluitvorming over dit bestuurlijk convenant. Hierover wordt u vanzelfsprekend nader geïnformeerd. Naar verwachting zal dit in het derde kwartaal van 2020 zijn.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler

B.R. Arends

Bijlage 1: Aanvraag Hoogheemraadschap van Delfland tbv bestuurlijk overleg 6 mei 2020

Bijlage 2: Gemeenteblad lokaal beleid garantiestellingen 2013

Bijlage 3: Concept Bestuurlijk Convenant